

Trivselsplan

Barnehagens plan for å sikre et inkluderende miljø for alle.

Innhold

Innledning	3
Hovedmål	3
Delmål	3
Begrepsavklaring	4
Fysisk mobbing	4
Verbal mobbing	5
Helsefremmende og forebyggende arbeid	5
Barna	5
Personalet	6
Foreldre	6
Evaluering	6
Vedlegg	7
Saksgang	7
Prosedyre ved bekymring	8
Trinn 1	8
Trinn 2	9
Trinn 3	10
Helsefremmende og forebyggende arbeid	12
Sjekkliste 1	12
Sjekkliste 2	13

Innledning

Denne planen er utarbeidet for å sikre et inkluderende miljø i vår barnehage.

Ved å jobbe med å løfte frem det positive, og skape gode relasjoner voksen-voksen, voksen-barn og barn-barn skal vi fremme trygghet og trivsel og med dette forebygge mobbing.

Vi arbeider opp mot vår visjon

Bli god ilag

Barnehageloven § 1, tredje ledd

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Rammeplanen

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Hovedmål

Skape et inkluderende barnehagemiljø.

Delmål

- Alle barn skal ha noen å leke med.
- Alle barn og voksne skal bli møtt med respekt.
- Personalet skal få økt kunnskap og forståelse for håndtering og forebygging av mobbing og uønskede handlinger.

- Det samarbeides med foreldre/foresatte for å skape et inkluderende miljø for alle.

Begrepsavklaring

I veiledningshefte *Barns trivsel- voksnes ansvar* fra Udir står det at mobbing blir definert ulikt. Videre beskrives noen fellestrekk

- det dreier seg om negative, fysiske eller psykiske handlinger begått av en eller flere mot en annen
- den som blir utsatt for erting, plaging eller utestenging, er lett tilgjengelig som del av et fellesskap han eller hun ikke har valgt selv
- det er ubalanse i maktforholdet slik at det er vanskelig å forsvare seg

(UDIR: *Barns trivsel-voksnes ansvar*.)

I forskningsprosjektet *Hele barnet, hele løpet, mobbing i barnehagen* definerer de mobbing i barnehagen slik

Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.

(Lund, I. (red). Helgeland, A., Kovac, V.B., Nome, D., Cameron, D.L, 2015)

Fysisk mobbing

Fysisk mobbing er oftest lettest å oppdage. Denne formen for mobbing er vanligst blant de yngste barna. Man kan angripe et annet barn på ulike måter ved å slå, dytte, sparke, klype, lugge osv. Ofte skjer den fysiske mobbingen på den måten at den som utfører den «tilfeldigvis» kommer forbi offeret. Man kan også se tegn på fysisk mobbing som istykkerrevne klær og blåmerker.

Psykisk mobbing

Psykisk mobbing er den vanligste formen for mobbing blant større barn. Denne type mobbing er vanskeligst å oppdage, fordi den oftest skjer i det skjulte. Mobbingen kan også gjøres mer åpent, med for eksempel: oppgitt sukking, hvissing, grimaser, ekskludering: *stenge ute, holde utenfor, støte ut (utestenging)*, taushet eller at man blir betraktet som luft.

Verbal mobbing

Verbal mobbing kan være lettere å oppdage enn den psykiske. Ekle ting kan sies i det stille, og gjerne bak de voksnes rygg. Barna hvisker om vedkommende, sprer rykter og løgner og får andre med på sitt parti. Verbal mobbing innebærer å si ekle og ubehagelige ting, true og håne.

I enhver barnehage vil det iblant oppstå negative enkeltepisoder. Små barn kan både krangle og slåss, og de kan bli lei seg. Å forhindre slike episoder fullt ut er helt umulig. Vilkårleg erting er ikke definert som mobbing, heller ikke enkelt episoder med konflikter eller slåssing, samt enkelt tilfeller av utestenging m.m. Slike episoder kan forekomme i barns lek. Det er vondt for barn å bli ertet, plaget eller utestengt fra lek, og det er nettopp enkeltbarnets opplevelse som er essensielt. Hvis mobbing oppstår, er et godt samarbeid mellom hjem og barnehage en viktig faktor i å løse konflikten.

Helsefremmende og forebyggende arbeid

For å forebygge mobbing arbeider vi i Storbjørka ut fra vår visjon, som er «Bli god ilag». I denne visjonen ligger det at vi skal arbeide med å skape gode relasjoner mellom voksen-voksen, barn- voksen og barn- barn. Samtidig handler det om at vi i de gode relasjonene skal bygge opp hverandre og støtte hverandre. Vi skal legge vekt på det som er positivt.

Barna

For å få et inkluderende miljø i barnehagen skal barna

- ha noen å leke med
- bli møtt med respekt og forståelse
- oppleve mestring og glede
- bli sett og hørt
- oppleve trygghet og trivsel
- lære å handle og si ifra hvis de opplever at de selv eller andre bli utsatt for mobbing
- oppleve tilhørighet i gruppen og i barnehagen

Personalet

Personalet skal

- bruke prinsippene fra trygghets sirkelen i relasjonsbygging med barna
- være ekstra oppmerksom på risikosituasjoner som f.eks. overgang fra en aktivitet til en annen og frilek
- møte barn, foreldre og kollegaer med respekt og forståelse
- se og lytte til barn, foreldre og kollegaer
- møte barna med nærhet

Foreldre

Foreldre/foresatte har en viktig rolle i arbeidet med å skape et inkluderende barnehagemiljø for alle. Foreldre/foresatte må derfor ...

- følge opp hjemme i forhold til informasjon om vennskap/gruppetilhørighet
- vise interesse for/bli kjent med de andre barna og foreldrene i barnehagen
- gi tilbakemeldinger på barnets trivsel og opplevelser
- støtte barnehagens arbeid i styrking av barnets sosiale kompetanse
- delta på foreldremøter og utviklingssamtaler
- snakke positivt om barnehagen og andre barn

Evaluering

Planen og gjennomføring av arbeidet med å skape et inkluderende miljø skal årlig evalueres.

- Sjekkliste 1 og 2 brukes jevnlig i personalgruppa som diskusjonsgrunnlag og evaluering.
- Planen holdes oppdatert i forhold til enhver tid gjeldende retningslinjer fra kunnskapsdepartementet.
- Barnehagen har selv et ansvar for å jobbe iht. de mål og retningslinjer som er gitt i denne planen.

Vedlegg

Saksgang

	Saksgang	Ansvar
Trinn 1	Den som selv er bekymret eller har mottatt en bekymring fra foreldre/foresatte har ansvar for å dokumentere, fylle ut skjema. (Vedlegg: Prosedyre ved bekymring trinn 1)	Den som selv er bekymret eller mottar bekymring
Trinn 2	Ped.leder informerer styrer. Aktuelt personal informeres og det iverksettes kartlegging/observasjon. Husk samtaler med barna. (kartlegging og forslag til tiltak)	Ped. leder
Trinn 2	Etter endt kartlegging tas saken opp på ledermøte for å avgjøre om det skal foreslås tiltak eller om saken avsluttes. (Vedlegg: Prosedyre ved bekymring trinn 2)	Ped. leder /styrer
Trinn 2	Den som kom med bekymringen og foreldre/ foresatte informeres.	Ped. leder
Trinn 3	Ved forslag om å sette inn tiltak har vi møte med foreldre/foresatte for å utarbeide tiltaksplan (Vedlegg: Prosedyre ved bekymring trinn 3)	Ped.leder
Trinn 3	Informert aktuelt personal og iverksett tiltak.	Ped. leder
Trinn 4	Gjør observasjoner og vurder tiltakene som er iverksatt fortløpende. Evaluer og drøft på ledermøter og avdelingsmøter og vurder ev. nye/endrede tiltak.	Ped.leder
Trinn 4	Ny(e) samtaler med foreldre/barn etter behov.	Ped. leder/styrer

Prosedyre ved bekymring

Trinn 1

Den som selv er bekymret eller har mottatt en bekymring fra foreldre/foresatte har ansvar for å dokumentere, fylle ut skjema.

Personalet bekymret

Mottatt bekymring fra _____ Dato: _____

Hva er bekymringen:

Mobbing

Krenkelser

Utestengning

Vold

Diskriminering

Annet

Forklar bekymringen kort

.....

.....

.....

Har gitt beskjed til Ped. leder

Dato: _____

Sted/ Dato: _____

Underskrift: _____

Ped. Leder har gitt beskjed til styrer

Dato: _____

Prosedyre ved bekymring

Trinn 2

Kartlegging/ observasjon

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Saken er drøftet på ledermøte Dato: _____

Forslag om tiltak

Avsluttes

Kort forklaring på avgjørelse:

.....

.....

.....

Sted/dato: _____

Underskrift: _____

Prosedyre ved bekymring

Trinn 3

Møte med foreldre. (Denne skal ligge i barnets mappe, kopi til foresatte.)

Møtedato _____

År _____

Deltakere på møtet:

Hva gjelder saken:

.....

.....

.....

.....

.....

Prosedyre ved bekymring**Trinn 3**

Navn på barnet:

Mål for tiltaket

.....

.....

.....

Planen gjelder fra _____ til _____

Tiltak Hva trenes på	Ansvar	Evaluering

Dato for oppfølgingsmøte er satt til: _____

Sted/dato

Underskrift ansatt

Underskrift styrer

Underskrift foresatte

Underskrift foresatte

Helsefremmende og forebyggende arbeid

Sjekkliste 1

Til jevnlig bruk som diskusjonsgrunnlag i personalgruppa på møter.

Spørsmål	Ja	Nei	Sjelden	Vet ikke
Er voksne i vår barnehage anerkjennende og støttende i forhold til barns initiativ?				
Blir alle barna sett og bekreftet, ut fra sine behov?				
Får noen barn stadig positiv oppmerksomhet fra oss voksne – mer enn andre barn?				
Får noen barn stadig negativ oppmerksomhet fra oss voksne – mer enn andre barn?				
Kan en se at det har blitt et ”mønster” i at vi voksne har lettere for å tro på noen barns forklaring på konflikter enn andre barn?				
Er det noen barn i gruppa vi voksne tar mer kontakt med – og finner på flere aktiviteter med enn andre barn?				
Er det noen barn i gruppa vi voksne tar lite kontakt med – og sjelden tar initiativ til aktiviteter med?				
Klarer vi å involvere alle barna i fellesskapet – f.eks i praten rundt bordet ved måltider?				
Har vi voksne større tålmodighet med enkelte barn i gruppa enn andre, når det gjelder å følge dem opp / hjelpe dem?				
Blir noen barn raskere avbrutt / avvist av oss voksne enn andre når de tar kontakt med oss?				
Er alle voksne bevisst på at barn ikke alltid klarer å skille spøk / ironi? (Være forsiktig med bruk av ironi i fht. Barn som ikke forstår dette)				

Sjekkliste 2

Til jevnlig bruk som diskusjonsgrunnlag i personalgruppa på møter.

Spørsmål	Ja	Nei	Sjelden	Vet ikke
I forhold til barn:				
Har alle barn noen å leke med, eller får være med i leken				
Er miljøet i vår barnehage preget av gjensidig omsorg, anerkjennelse, varme og oppmuntring				
Viser barna respekt for hverandre				
Har vi glade barn i barnehagen Barn som ler				
Viser barna tegn til at de trives og er trygge				
Er samspillet barna imellom preget av likeverdighet og veksling av hvem som bestemmer og hvem som til enhver tid får være med?				
Er det en trygg og avslappet tone preget av humor, spontanitet, oppmuntring og glede?				
I forhold til voksne:				
Er gode og aktive rollemodeller				
Tar tak i negative handlingsmønstre				
Tar foreldrenes tilbakemeldinger på alvor				
Ser og lytter til barna				
Tør å ta tak i erting og plaging og stoppe negativ atferd				
Veileder og hjelper barna i å løse konflikter selv				
Er deltakende og tilstedeværende i lek				
Jobber målbevisst med sosial kompetanse				
Anvender anerkjennende kommunikasjon				

Har samtaler med enkeltbarn og grupper om hvordan de har det i barnehagen				
Snakker positiv om barnehagen i barnas påhør				
I forhold til foreldre:				
Har god dialog med barnehagen				
Sier fra til barnehagen dersom de er bekymret for noe				
Deltar på foreldremøter				
Deltar på utviklingssamtaler				
Snakker positivt om barnehagen i barnas påhør				
Forebyggende arbeid i barnehagen				
Arbeider aktivt med å få et inkluderende miljø og har dette arbeidet synliggjort i planer og vurderingsarbeid				
Har sosial kompetanse på dagsorden, diskuterer omkring mobbing, vennskap og sosial kompetanse på møter og planleggingsdager				
Har tiltak som iverksettes når mobbing oppstår				
Er åpen for alle typer henvendelser fra foreldre/foresatte, og tar alle henvendelser alvorlig				
Har et godt samarbeid mellom ansatte og foreldre				

Planen er gjennomgått i personalgruppa 14.08.20

Vedtatt i samarbeidsutvalget 29.09.20